

TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 14. juni 2017 truffet vedtak i

- Sak nr:** 17-052 (arkivnr: 17/692)
- Saken gjelder:** Klage fra advokat A på tingrettsdommer B ved X tingrett
- Utvalgsmedlemmer:** Unni Sandbukt (leder)
Randi Grøndalen
Ketil Myhre
Svein J. Magnussen
Turid Ellingsen
- Offentlighet:** Vedtaket er offentlig, jf. offentlighetsloven § 3.
- Vedtak:** Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B.

Innledning:

Ved brev av 6. april 2017 har advokat A klaget på tingrettsdommer B ved X tingrett. Klagen gjelder sen saksbehandling. Klagen er forelagt tingrettsdommer B, som ved brev av 8. mai 2017 har avgitt uttalelse. Sorenskriver C ved X tingrett er orientert om klagen.

Saksfremstilling:

Klager var forsvarer i en langvarig straffesak (...-saken), hvor hovedforhandling varte fra 20. januar 2016 til 13. desember 2016. Deler av saken ble utskilt, til senere behandling i 2017. Klagen gjelder fastsettelse og utbetaling av salærkrav for hovedforhandlingen.

Klager – advokat A – har i hovedsak vist til følgende:

Klagen skyldes at han ikke får svar og avgjørelse på innsendte fakturaer i saken.

Alle fakturerer for første halvår i 2016 ble vurdert konkret og godtatt til utbetaling av dommeren. I september 2016 fikk han melding om at retten vurderte nedsettelse av faktura for juli og august. Dette ble besvart med henvisning til innsendte fakturaer. Etter sakens avslutning 13. desember 2016 fikk han opplyst at dommeren ønsket at alle fakturaer for andre halvår sendt inn innen 15. januar 2017 for vurdering. Videre ble det opplyst at vurderingen ville bli sammenlignet med hva andre forsvarere hadde benyttet for sine siktede/tiltalte. Han har ikke fått opplyst noen grunn for hvorfor X tingrett har endret sin vurdering av fakturaene.

Som privatpraktiserende advokat er det nødvendig med forutberegnelighet for inntekt hva angår utført arbeid. Han ber om bistand til å løse saken, som nå er syv måneder gammel.

Innklagede – tingrettsdommer B – har i hovedsak vist til følgende:

Hun oppfatter klagen slik at klager mener at han ikke har fått utbetalt salær på syv måneder. Fremstillingen i klagen er etter hennes oppfatning ikke korrekt.

Under saksforberedelsen ble det besluttet å utbetale forskudd på salær med et månedlig akontobeløp gjennom hele hovedforhandlingen. Formålet med dette var dels å sikre løpende utbetalinger til advokatene og dels at det var hensiktsmessig for tingretten å samle behandlingen av salærkravene. Klager mottok forskudd på 1, 8 millioner kroner inkl. mva. Ved avslutningen av hovedforhandlingen ble det satt frist for innlevering av sluttavregning til 15. januar 2017.

Når det gjelder behandlingen av klagers salærkrav for første halvår, viser hun til at retten til tross for avtalen mottok en e-post fra klager hvor han ønsket å sende inn faktura for medgått tid. Klager ble da minnet om ordningen, men retten mottok likevel salær oppgave fra klager for første måned. I den etterfølgende korrespondansen fastholdt klager at han ønsket å fakturere på vanlig måte, og ble flere ganger gjort kjent med ordningen som var avtalt.

Det var lagt opp til frivillig avregning av salær per 1. mai 2016. Klager fikk behandlet og godkjent tre salær oppgaver for perioden frem til 19. april 2016. For perioden frem til 19. mai 2016 varslet retten om nedsettelse av salær. Salærkravet ble behandlet og nedsatt 19. august 2016. Klager fikk også behandlet og godkjent salær for frem til 19. juni 2016.

Basert på denne redegjørelsen er det således ikke korrekt at hun løpende godkjente klagers salær oppgaver første halvår 2016.

Retten fikk gjennom avregningen av salær i mai og juli innsikt i tidsbruken til de ulike forsvarerne i saken, hvilket ga retten grunnlag for å vurdere hva som er nødvendig arbeid med saken.

Hovedforhandlingen startet opp igjen etter rettsferien 8. august 2016. Klager fortsatte å sende inn månedlige salæroppgaver, til tross for korrespondansen i første halvår. Hun viste igjen til ordningen med akontobetalinger, og at det ble foretatt to utbetalinger til klager på kr 200 000 den 2. og 30. september. Klagers salærkrav for perioden frem til 19. juli ble varslet nedsatt.

Andre halvår mottok retten månedlige salæroppgaver fra klager. Grunnet kravenes størrelse var det behov for å avvente fastsettelse av endelig salær til samtlige aktører hadde innlevert salæroppgave. Klager var en rekke ganger i kontakt med retten for å purre på behandling av salæroppgavene, og fikk da opplyst at disse ville bli behandlet samlet.

Ved brev av 7. februar 2017 fastsatte retten salær for perioden 20. juni til 19. august 2016, samtidig som det ble varslet nedsettelse av salær for den resterende perioden.

Etter forespørsel fra klager, oversendte retten opplysninger om salærfastsettelsen for de øvrige advokatene i saken og ga klager frist for uttalelse til 10. mars 2017.

Endelig salærfastsettelse ble foretatt ved X tingretts brev av 7. april 2017, og klagers krav ble betydelig redusert.

Gjennomgangen viser at klager har vært fullt ut innforstått med ordningen med forskuddsutbetalinger, en ordning han selv også benyttet seg av. Han var også klar over at alternativet var å få salærkravet behandlet etter sakens avslutning. Det er ikke korrekt at klager ikke har fått svar på hvorfor han ikke har fått løpende utbetalinger. Klager har i dag fått fastsatt endelig salær i saken. Hun kan ikke se at det er grunnlag for kritikk for sen og/eller mangelfull saksbehandling av salærkravet.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Partene er orientert om retten til å forklare seg muntlig for utvalget, men ingen av dem har bedt om å få avgi forklaring, jf. domstoloven § 238 annet ledd. Tilsynsutvalget har ikke funnet grunn til å pålegge noen av partene å forklare seg for utvalget.

Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Tilsynsutvalget kan ikke vurdere rettslige forhold som det tilligger domstolene å avgjøre, jf. domstoloven § 236 fjerde ledd.

Beslutninger om salærfastsettelse gjelder rettslige forhold som Tilsynsutvalget ikke har kompetanse til å vurdere. Dersom klageren er uenig i måten dette skulle gjøres på i denne konkrete saken, herunder om han har et annet syn enn dommeren på hva som lå i avtalen/ beslutningen som ble truffet om forskudd- og á kontoutbetaling og avregning av salær, ville det vært gjenstand for anke. Slike forhold faller som nevnt utenfor hva Tilsynsutvalget prøver.

Tilsynsutvalget legger til grunn at klagen ikke retter seg mot rettens beslutninger knyttet til salærfastsettelsen, men kun til måten saksbehandlingen er utført på – her sen saksbehandling.

Klager har anført at han ikke får svar og avgjørelser på fakturaer og at dette har tatt for lang tid.

Dette er forhold som utvalget kan vurdere opp mot kravene til god dommerskikk. Det fremgår av forarbeidene til domstoloven at spørsmål om brudd på god dommerskikk kan være aktuelt i forbindelse med vurdering av hvordan saksbehandlingen utføres, herunder om dommeren opptrer sendrektig. Inn under dette hører manglende eller for sene svar og avgjørelser.

Det er også en viktig rettesnor for Tilsynsutvalget om det er påvist forhold som er egnet til å svekke tilliten til domstolene og dommerne, eller om det på annen måte foreligger brudd på Etske prinsipper for dommeratferd. I denne saken er punkt 10 aktuell, hvor det heter:

" En dommer skal utføre sin dommergjerning effektivt og med rimelig hurtighet, så langt det er forenlig med kravene til forsvarlig behandling og faglig kvalitet."

Saken gjelder salærfastsettelse i en større straffesak, med 26 forsvarere og 3 bistandsadvokater, og hvor saken pågikk gjennom et helt år. Salæravregninger og salærfastsettelse synes å bygge på en saklig begrunnet og omforent fremgangsmåte i samsvar med felles avtale og salærforskriften. Tilsynsutvalget legger til grunn at tingrettsdommer Bs fremstilling er riktig. Advokat A har fått utbetalt betydelige forskudd på salær, men han fakturerte månedlige salæroppgaver til tross for avtalen om å kontoutbetalinger. Høsten 2016 fant dommeren på grunn av kravenes størrelse og varslet nedsettelse av salær, behov for å avvente fastsettelse av endelig salær til samtlige aktører hadde levert sine salæroppgaver. Tilsynsutvalget legger til grunn at klageren ble informert om situasjonen og samlet behandling.

Straffesaken ble avsluttet i retten og tatt opp til doms 13. desember 2016. Alle aktører ble da bedt av dommeren om å fakturere for 2. halvår, altså levere inn sluttavregning innen 15. januar 2017. Den 7. februar 2017 fikk advokat A fastsatt salær for perioden 20 juni til 19. august 2016. Han fikk innsyn i de andre advokatenes salærfastsettelser, med frist for uttalelse til 10. mars 2017. Endelig salærfastsettelse ble foretatt 7. april 2017.

Tilsynsutvalget kan under de gitte omstendigheter ikke se at behandlingen av advokat As salærkrav har tatt for lang tid, eller at dommeren på annen måte har krenket dommeretiske krav.

Det er etter dette ikke grunnlag for å konkludere med at tingrettsdommer B har opptrådt i strid med god dommerskikk og derfor ikke grunnlag for å reagere med kritikk.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B.